

SALK

Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat

Taskforce 13 december 2019 – Hasselt

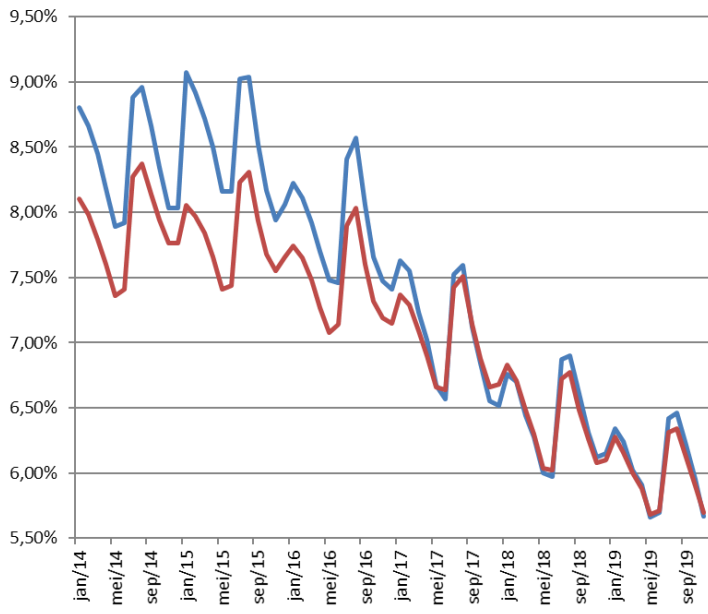
INLEIDING

Op 24 oktober 2012 maakte Ford Europe de intentie tot de sluiting van de Ford fabriek in Genk bekend, en dit tegen eind 2014. Onmiddellijk daarop richtte de Vlaamse regering de Task Force Limburg op voor het overleg met alle betrokken partners en gaf op 9 november 2012 aan een Expertengroep onder leiding van prof. H. Daems de opdracht om een Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat voor te bereiden. Dit plan moest antwoorden aanreiken op de vraag hoe de Limburgse economie de komende 10 jaar kan uitgebouwd worden met het oog op nieuwe jobs en met het oog op voldoende welvaart voor iedereen.

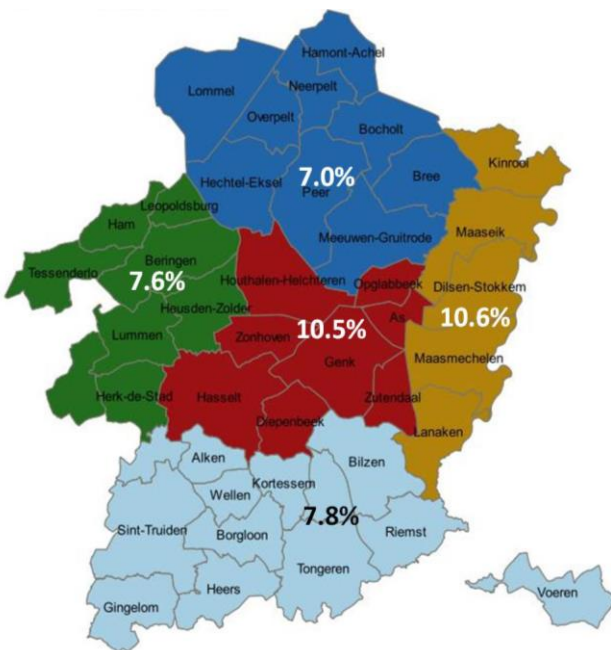
Op basis van het expertenrapport werd het SALK-uitvoeringsplan opgesteld en halfjaarlijks gemonitord. Naar aanleiding van die monitoring komt ook de SALK-Taskforce samen. Mede dankzij de uitvoering van het SALK heeft de provincie Limburg een sterke sociaal-economische inhaalbeweging gemaakt. Op dit pad moeten we de komende jaren verder werken, want Limburg kent nog steeds enkele kwetsbaarheden. Het negende monitoringsrapport geeft een stand van zaken van het SALK-uitvoeringsplan van november 2019. Op basis van die stand van zaken wil de Vlaamse Regering een SALK 2.0 lanceren onder leiding van het provinciebestuur maar met blijvende betrokkenheid van de Vlaamse Regering.

De agenda van deze Taskforce:

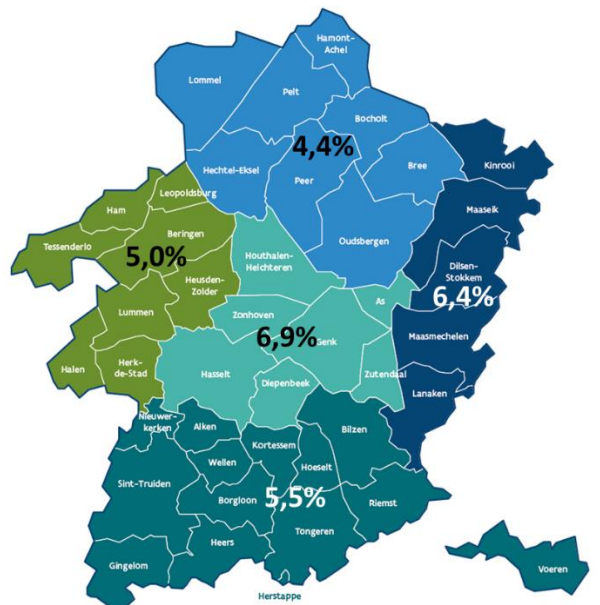
1. Socio-economische situatie provincie Limburg
2. Samenvatting voortgangsrapportering SALK
3. (Her)ontwikkeling voormalige Ford-terreinen te Genk
4. Mobiliteitsprojecten
5. SALK 2.0
6. Varia

Als we naar de regio's kijken in de provincie zien we ook de positieve trend (zie hieronder vergelijking met november 2014), al blijven er duidelijke **verschillen tussen de regio's**. In midden-Limburg (6,9%) en het Maasland (6,4%) is de werkloosheidsgraad het hoogst, Genk (8,9%) en Maasmechelen (8,2%) bereiken daarbij de hoogste waarden. Noord-Limburg is de regio met de laagste werkloosheidsgraad (4,4%) en ook West- (5,0%) en Zuid-Limburg (5,5%) hebben een werkloosheidsgraad die lager ligt dan het Vlaams en provinciaal gemiddelde.

Werkloosheidsgraad per regio in maart 2015

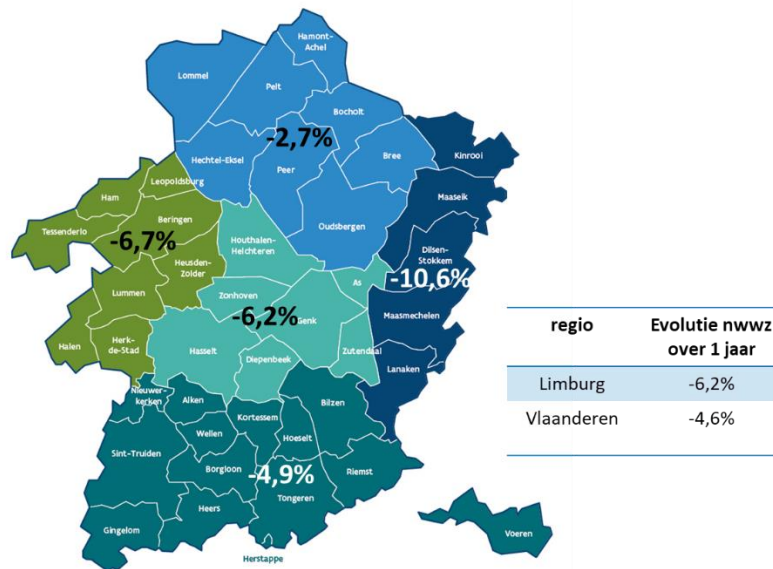

Werkloosheidsgraad per regio in november 2019

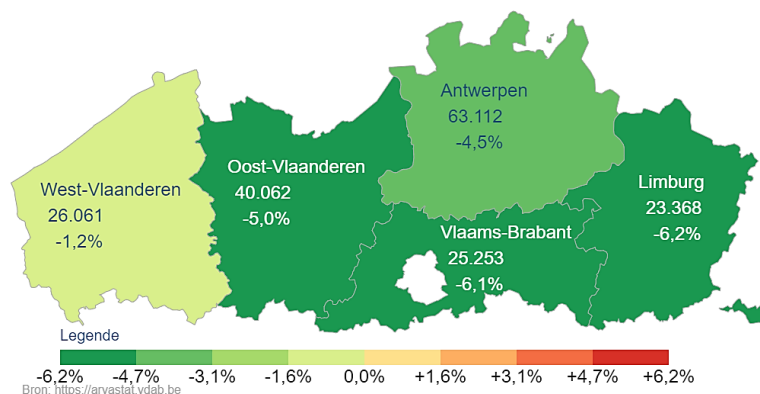
DALING AANTAL NIET-WERKENDE WERKZOEKENDEN MET 6,2%

Eind november 2019 waren er in Limburg 23.368 niet-werkende werkzoekenden. Het aantal werkzoekenden daalt daarmee met 6,2% of met 1.548 niet-werkende werkzoekenden minder dan vorig jaar. **Op Vlaams niveau was de daling van de werkloosheid (-4,6%) minder sterk dan in Limburg.** Een Limburgse aandeel in de Vlaamse werkloosheidscijfers bedroeg 13,3% in november 2018, één jaar later is dit een beetje lager met 13,1%.

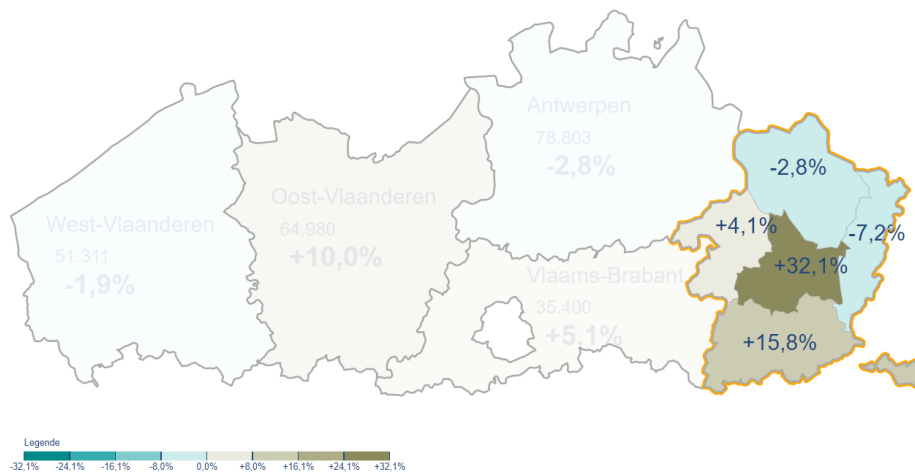
In vergelijking met andere provincies is het aantal niet-werkende werkzoekenden in Limburg het sterkst gedaald op jaarbasis.

- West-Vlaanderen: -1,2%
- Oost-Vlaanderen: -5,0%
- Antwerpen: -4,5%
- Vlaams-Brabant: -6,1%

Limburg ontving 33.553 vacatures de voorbije 12 maanden (december 2018 - november 2019), en dus stijgt het aandeel met 14,2% ten opzichte van vorig jaar (29.375 vacatures van dec 2017 – nov 2018). Het betreft hier vacatures uit het normaal economisch circuit rechtstreeks van bedrijven, zonder uitzendopdrachten en zonder vacatures van werving- en selectiekantoren. De stijging in het aantal ontvangen vacatures die Limburg noteert is opmerkelijk. Voor sommige sectoren is de groei aannemelijk bijvoorbeeld in de fruitpluk of de toeristische sector, voor andere sectoren is er een vermoeden van een buitenproportioneel aandeel aan gemelde vacatures door sommige werkgevers. Verder onderzoek en opvolging van de cijfers de volgende maanden moet dit duiden.

In de provincie kent midden-Limburg (+32,1%) de sterkste groei ten opzichte van vorig jaar en heeft ook het hoogst aantal ontvangen vacatures (14.424) van alle streektafels. Van alle vacatures in Limburg zijn 42,9% afkomstig van midden-Limburg. Het Maasland kent een daling ten opzichte van vorig jaar (-7,2%). Voor het aantal openstaande vacatures is er een positieve trend van 4.756 openstaande vacatures eind november 2018 naar 5.242 openstaande vacatures eind november 2019.

SPANNINGSINDICATOR DAALT

De spanningsindicator in de provincie Limburg bedraagt 4,5 (november 2019), voor Vlaanderen ligt de spanningsindicator eind november 2019 op 3,8. De spanningsindicator is de verhouding van het aantal niet-werkende werkzoekenden t.o.v. het aantal openstaande vacatures zonder uitzendopdrachten, daarbij worden de jaargemiddelden tegenover elkaar geplaatst. Door een sterkere toename van het aantal openstaande vacatures in verhouding met het aantal niet-werkende werkzoekenden vertoont de spanningsgraad een dalende trend, zo bedroeg de Limburgse spanningsindicator 1 jaar geleden nog 5,7. De **regionale verschillen zijn wel groot**, zo kent West-Limburg eind oktober 2019 een spanningsindicator van 3,5 terwijl het Maasland piekt met 10,2. Met onderstaande figuren wordt een vergelijking gemaakt van maart 2015 en de laatste cijfers.

////////////////////////////////////
 //

Het uitvoeringsplan is gestructureerd volgens 3 categorieën die aansluiten bij de pijlers van het expertenrapport. Het monitoringsrapport in bijlage geeft een stand van zaken van de projecten in november 2019 per categorie.

2.2 OVERZICHT FINANCIERING

Minister-president Jambon / Minister Crevits

In het kader van het SALK Actieprogramma werd door de Vlaamse Regering in 2013 vooropgesteld om meer dan 181 miljoen euro vrij te maken voor de uitvoering van het SALK, met name:

- een SALK-provisie van 24 miljoen euro;
- een Hermes-financiering van 57 miljoen euro;
- een lening van PMV aan LRM van 100 miljoen euro;
- Vlaamse cofinanciering voor Europese projecten.

Daarnaast werd een Europese financiering uitgetrokken van 66,5 miljoen euro (via ESF en EFRO). De andere bestuursniveaus reserveerden initieel respectievelijk 50 miljoen euro (provincie Limburg) en 20 miljoen euro (stad Genk). Zonder rekening te houden met de Vlaamse cofinanciering, gekoppeld aan de ESF- en EFRO-projecten, zou al minstens 317,5 miljoen euro beschikbaar zijn voor het SALK.

De stand van zaken anno november 2019:

Middelen		Actieprogramma 2013	Voorzien	Herverdeeld/	Nog uit te voeren
				Toegekend	
Vlaamse middelen	SALK-provisie (CBO/ICB-X-2-A/PR)	€ 24.000.000	€ 24.000.000	€ 24.000.000	€ 0
	Hermesfonds	€ 57.000.000	€ 57.907.200	€ 57.907.200	€ 0
	Kapitaalsversterking LRM (via lening)	€ 100.000.000	€ 100.000.000	€ 100.000.000	€ 0
Europese middelen	EFRO ¹	€ 49.000.000	€ 47.622.065,40	€37.096.999,50	€ 10.525.065,90
	ESF	€ 17.500.000	€ 26.733.994	€ 23.476.031,62	€ 3.257.962,38
Andere bestuursniveaus	Stad Genk	€ 20.000.000	€ 34.043.194	€ 33.312.621,30	€ 730.572,70
	Provincie Limburg	€ 50.000.000	€ 48.891.250	€ 40.000.000 ²	€ 8.891.250
TOTAAL		€ 317.500.000	€ 339.197.703,40	€ 315 792 52,42	€23 404 850,98

BETREFFENDE SOC MAAKINDUSTRIE

Momenteel loopt de oproep "SALK - Maakindustrie & Zorg-biotech-medtech" met als oproepbudget 7.000.000,00 euro EFRO-steun. Deze oproep loopt tot 6 december. We verwachten dat we het oproepbudget

¹ Oorspronkelijk was er 49 miljoen euro voorzien voor EFRO-projecten in het kader van SALK, maar door Europese regelgeving is er een verschuiving moeten gebeuren van EFRO naar ESF. Daardoor zijn er nu 3,15 miljoen euro minder EFRO-middelen voorzien dan gepland in het SALK-uitvoeringsplan. Een eventueel tekort aan EFRO-budget voor later op te starten projecten zal worden opgevangen met extra cofinanciering. Update 2019: Voor het SALK werd in totaal 45.354.348 miljoen euro voorzien. Gezien de vrijval op projecten werd het budget ondertussen met 5% overgecommitteerd.

² Bij benadering aangezien er tussen nu en midden januari nog verschillende betalingen doorgevoerd worden.

////////////////////////////////////
 //

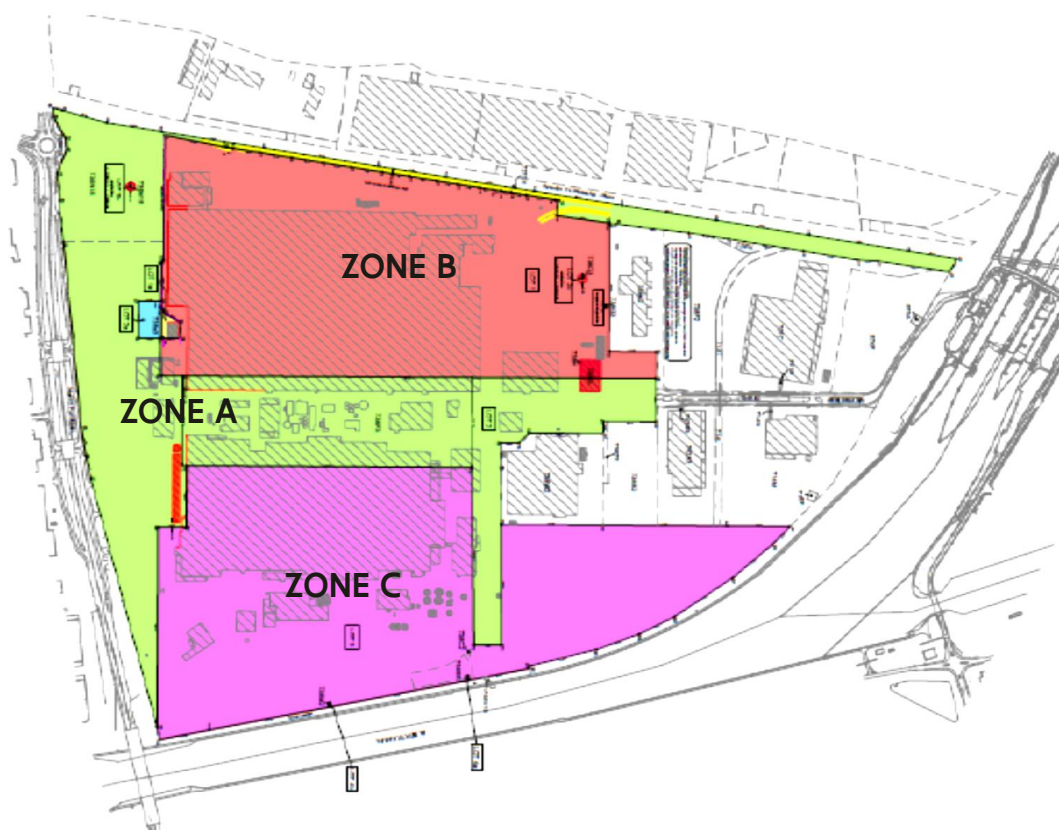
3 (HER)ONTWIKKELING VOORMALIGE FORD-TERREINEN GENK

Minister Crevits / Minister Peeters

Gelet op het feit dat de Vlaamse overheid pas op 1 januari 2016 effectief eigenaar werd van de voormalige terreinen van Ford, kan vastgesteld worden dat op de korte termijn van iets meer dan 2 jaar heden quasi alle gronden bestemd en toegewezen werden.

Naar aanleiding van het masterplan Ford-site Genk, dat opgemaakt werd in opdracht van de minister bevoegd voor de Economie, werd de Ford-site in drie zones ingedeeld:

Zone	Oppervlakte	Bestemming	Ontwikkelaar/bouwheer
A	42,1 ha	Openbaar domein en gemeenschappelijke functies	De Vlaamse Waterweg
B	43,9 ha	Niet-watergebonden bedrijvigheid	Externe ontwikkelaar
C	47,4 ha	Watergebonden bedrijvigheid	De Vlaamse Waterweg

////////////////////////////////////

- Opmaak van de biedingsleidraad voor de infrastructuur, zowel voor het Vlaamse als het Nederlandse grondgebied, agendering RVB De Lijn op korte termijn ;
- Opmaak biedingsleidraad voor aankoop voertuigen - agendering RVB De Lijn op korte termijn;
- Opmaak nota Vlaamse regering t.b.v. aanvang selectiefase;
- ...
- De voorbereidingen van het technische dossier met o.a.
 - Actualisatie van het referentieontwerp;
 - Revisie van de technische bestekken en andere nuttige stukken t.b.v. het aanbestedingsdossier;
 - Voorbereidingen opmaak omgevingsvergunning . Actualisatie SBVA 2014;
 - Integratie van het goederenspoor te Lanaken in het Spartacus lijn 1 – tracé;
 - Voorbereidingen omtrent safety management;
 - ...

Ten behoeve van de opmaak van de exploitatie- en realisatieovereenkomst zijn diverse aspecten uitgezocht om exploitatie en verkeerleiding mogelijk te maken op Nederlands grondgebied. Ook langs Nederlandse zijde werden verdere afspraken gemaakt tussen het toekomstige bevoegde gezag en de beheerder van de infrastructuur op Nederlands grondgebied.

Bestemmingsplan Nederland

Langs Nederlandse zijde werd eerder beroep aangetekend tegen het bestemmingsplan. Na herhaaldelijk uitstel heeft de raad van state zich op 15 mei 2019 positief uitgesproken omtrent het bestemmingsplan.

Communicatie

In het belang van het project en een goede communicatie naar alle betrokkenen worden op regelmatige basis nieuwsbrieven verzonden, tevens werd een themadag gehouden begin 2019 en de voorbereidingen getroffen voor een volgende themadag, die wellicht zal doorgaan begin 2020.

Overwegendossier

Om met de tram in exploitatie te gaan is het noodzakelijk dat de overwegen gesloten zijn en bijhorende kunstwerken werden gerealiseerd. In de timing zou het overwegendossier gelijk dienen te verlopen met het Spartacusdossier teneinde tijdig gerealiseerd te geraken. Mensen en middelen hiervoor werden op het meerjareninvesteringsprogramma bij Infrabel eerder geschrapt. In 2019 is er tussen Minister Weyts en zijn federale collega minister Bellot afgesproken om de dossiers langs zijde Infrabel / TUC-rail te reactiveren. Er werd daarbij afgesproken om middelen van het dossier Zwankedamme beschikbaar te stellen t.b.v. de overwegen Diepenbeek / Bilzen.

Inmiddels is de aanbesteding voor het dossier overwegen Diepenbeek afgerond en werden de werken toegewezen aan een opdrachtnemer. De werken zouden aanvatten begin 2020.

De overeenkomst omtrent het dossier overwegen Bilzen dient op enkele onderdelen geactualiseerd te worden.

////////////////////////////////////
//

- een geüpdatet aanbestedingsdossier te kunnen opmaken (rekening houdend met nieuw standaardbestek 250, bijkomende vereisten i.v.m. milieuhygiënisch onderzoek, archeologienota, sloopopvolgingsplan,)
- een nieuwe aanbesteding te kunnen organiseren.

De update van het aanbestedingsdossier zal in 2020 gebeuren.

Er is uitvoeringsbudget voorzien (2 mio in 2020) (hist. nummer 41400) op het voorstel van programma MH210 - 2020-2024.

4.4 OMLEIDINGSWEG NEERPELT

De studie voor de alternatievenstudie werd begin 2019 vastgelegd en in maart opgestart.

Het studie bureau SWECO heeft intussen de scopingsnota afgerond. In afwachting van de resultaten van het verkeersmodel (aangevraagd medio 2019) wordt de studie geschorst tot men deze kan verwerken tot een eerste trechtering tot drie haalbare en verder te onderzoeken alternatieven.

Termijnen

De vraag aan het team verkeersmodellen (MOW Beleid) is gesteld op 13 juni 2019. Hier werd aangegeven dat de resultaten eind oktober / begin november verwacht mogen worden. Tot op heden echter zijn er geen resultaten aangeleverd. Door een structureel probleem met de traagheid van een oude server van het verkeerscentrum zijn alle doorrekeningen op basis van het oude model in vertraging. De doorrekeningen voor Neerpelt zullen daarom gebeuren met het nieuwe verkeersmodel. Dit heeft het voordeel dat recentere mobiliteitsgegevens gebruikt worden en dat de tijdshorizon ook naar de toekomst verlegd wordt. Deze doorrekeningen zullen pas in het voorjaar van 2020 ingepland kunnen worden. Vanaf het verkrijgen van die resultaten schat de projectleider dat de studie afgerond kan worden op 8 maanden tijd. Extra tijd niet meegerekend; bijvoorbeeld omdat de gemeente Pelt de studie zou willen voorleggen aan de gemeenteraad of d.m. Dit betekent dat de studie pas ten vroegste eind 2020 kan afgerond worden.

BESLISPUNTEN

9/ De Taskforce neemt kennis van de stand van zaken aangaande de Limburgse mobiliteitsdossiers en vraagt minister Peeters om de verdere voortgang te bewaken.

5 SALK 2.0

Mede dankzij de uitvoering van het SALK heeft de provincie Limburg een sterke sociaal-economische inhaalbeweging gemaakt. 82% van het totaal aantal SALK-projecten is gerealiseerd of zit op schema en wordt verder uitgevoerd. 11 projecten geven momenteel nog een vertraging aan. De cijfers tonen aan dat de werkloosheidsgraad in Limburg blijft dalen (5,67%) en deze maand zelfs net onder de Vlaamse

OVERZICHT VAN DE BESLISPUNTEN

- 1/ De Taskforce neemt kennis van de stand van zaken van de arbeidsmarktcijfers Limburg.
- 2/ De Taskforce vraagt van alle actoren mogelijke initiatieven ten aanzien van de regio's met de hoogste werkloosheidsgraad en spanningsindicator te initiëren of verder te zetten.
- 3/ De Taskforce vraagt blijvend aandacht van alle actoren voor gebeurlijke krapte op de arbeidsmarkt, alsook voor gebeurlijke mismatch op de Limburgse arbeidsmarkt.
- 4/ De Taskforce neemt kennis van de status van de verschillende SALK-projecten en stelt vast dat 110 van de 134 projecten gerealiseerd is of op schema zit.
- 5/ De Taskforce vraagt de trekkers van de projecten met vertraging om het nodige te doen om deze projecten richting realisatie te brengen. De projecten op schema dienen zo spoedig mogelijk gerealiseerd te worden.
- 6/ De Taskforce neemt kennis van het financieringsoverzicht.
- 7/ De Taskforce neemt kennis van de stand van zaken betreffende de (her)ontwikkeling van de voormalige Ford-terreinen en dankt de verschillende actoren die de verantwoordelijkheid namen om de bestemming en toewijzing van de gronden op korte termijn te realiseren.
- 8/ De Taskforce roept de partners op om spoedig over te gaan tot de voorziene ontwikkelingen en de daar bijhorende jobcreatie.
- 9/ De Taskforce neemt kennis van de stand van zaken aangaande de Limburgse mobiliteitsdossiers en vraagt minister Peeters om de verdere voortgang te bewaken.
- 10/ De Taskforce gaat akkoord met de lancering van een SALK 2.0 onder leiding van het provinciebestuur en met een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: presentatie VDAB Limburg
- Bijlage 2: 9de monitoringsrapport (MED VR)

////////////////////////////////////
//